

РЕШЕНИЕ

№ 107

гр. Р., 05.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – Р. в публично заседание на десети август през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Асен Цветанов

при участието на секретаря Росица Д. Динева
като разгледа докладваното от Асен Цветанов Гражданско дело №
20235520100161 по описа за 2023 година

Предявени са искове с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. 3 и предл. 1 ЗЗД, съединени при условията на евентуалност с искове по чл. 124, ал. 1 ГПК за признаване на недължимост на различни вземания на ответника на различни фактически основания.

Производството е образувано по искова молба на „ТТ.“ ЕООД, действащо чрез пълномощника адв. А. от САК, срещу „М.М.И“ ЕАД, с която се предявяват искове с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. 1 и 3 ЗЗД, съединени при условията на евентуалност с искове с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК за недължимост на различни вземания на ответника и на различни основания. Твърди, че на 20.07.2021 г. между двете страни било сключено рамково споразумение по чл. 81 ЗОП, въз основа на което били осъществени множество доставки от страна на ищеца, всички точно и в срок, с изключение на последната доставка, която била частично изпълнена и само под 2% от конкретната поръчка не била доставена в срок. Твърди, че въпреки обосновано да е искал отсрочка, ответникът не се бил съгласил с това, като претендирал неоснователно и необосновано висок размер на неустойка за частичното неизпълнение. Твърди, че в процедурата по сключване на рамковото споразумение не е имал никаква възможност да влияе върху

съдържанието му, като ищецът приел да извърши доставка на консумативи за печатащи устройства, подробно описани по наименование, продуктов номер, количество и цена в договора и неговите приложения, които изпълнителят доставял и продавал, а възложителят получавал и заплащал. Твърди, че в чл. 2.1. от споразумението е въведен терминът “Максимална стойност на Договора”, която била определена на 195 500,00 лева без ДДС, а количествата и единичните цени на изделията били описани в Приложение № 3 към рамковото споразумение. Твърди, че било предвидено договорите за покупко-продажба да се сключват съгласно описаната в чл. 3 процедура - по инициатива и заявка на възложителя и на практика се сключвали отделни за всяка заявка договори за покупко-продажба, всеки от които имал определена стойност. Твърди, че в чл. 10.3 била уговорена неустойка, размера на която при пълно или частично неизпълнение на заявка по рамковия договор е определен на 10% и се изчислявал върху стойността на договора, а съгласно чл. 10.4., когато изпълнителят е изпълнил задълженията си по договора, а възложителят е в забава за плащане, изпълнителят има право на обезщетение от деня на забавата в размер на законната лихва, изчислена върху стойността на неплатената в срок сума, но не повече от 10 % от стойността на договора. Твърди, че обичайно в практиката, при определяне на неустойка в процентно съотношение, тя се изчислявала на база на неизпълнената част и видно от текста на чл.10.4 такава била и волята на страните. Твърди, че съгласно чл. 15 от рамковото споразумение, изпълнителят е предоставил гаранция за изпълнение в размер на 5% от общата стойност, а съгласно чл. 111, ал. 2 от ЗОП обезпечението на изпълнението не може да бъде повече от 5%. Твърди, че в рамките на срока на действие на сключеното рамково споразумение, ответникът нееднократно е упражнявал правото си и е подавал заявки, които са изпълнявани от ищеца, а по време на действие на договора, не само в страната, а и в света, поради различни противоепидемични мерки, производствените процеси и осъществяването на доставки било сериозно затруднени, поради която причина за изпълнение на част от поръчките, сроковете били удължавани със знанието и съгласието на ответника. Твърди, че последната заявка за доставка по договора била направена на 12.07.2022г. и била на обща стойност 15103,89 лв. без ДДС, като заявката била изпълнена, с едно незначително отклонение - отнасящо се до заявени 20 бр. тонери “AAJW1D0” при единична цена 41,29 лв. - доставени били 11 бр. от

аналогичен продукт поради липса на конкретното изделие на пазара, а за доставката на останалите 9 бр. е поискана отсрочка. Твърди, че ответникът не възразил срещу доставката на аналог и е приел доставените бройки, без забележки, т.е. от общата стойност на поръчаното 15103,89 лв. без ДДС, не са доставени артикули на стойност 371,61 лв. без ДДС и за това абсолютно незначително с оглед интереса на страните по договора обстоятелство, ищецът бил своевременно още на 15.07.2022 г. уведомил ответника и е поискал удължаване на срока, като е посочил и уважителна причина. Твърди, че в отговор ответникът отказвал да удължи срока и заявил, че няма да приеме закъснялото изпълнение на обща стойност 371,61 лв. без ДДС, усвоил в пълен размер банковата гаранция от 9775,00 лв. и заявил отделно и допълнително претенция за заплащане на неустойка в размер на 19550 лв., т.е. при максимална стойност на рамковото споразумение 195500,00 лв. без ДДС, в рамките на която точно и качествено изпълнени заявки на стойност 195128,39 лв. без ДДС, частично неизпълнена една единствена заявка със стойност на неизпълненото 371,61 лв. без ДДС и то по обективни причини. Твърди, че ответникът претендирал обезщетение в размер на 29325,00 лв., което било 79 пъти по-голямо от стойността на неизпълнената част. Считат, че доставените 11 бр. от предметното изделие са били достатъчни да задоволят потребностите на ответника в срока необходим за доставка на останалите 9 бр. и освен това знаели, че ответникът си бил осигурил доставката от трето лице, с оглед на което ответникът е направил избор и разполага с друго алтернативно право – това по чл.10.7, което отговаря и в най-пълна степен на неизпълнението. Твърди, че ответникът предявил самостоятелно и отделно претенциите си по чл. 10.3 и чл.15.6 от рамковото споразумение - без възможността за подобно кумулиране на неустойка и обезщетение да е изрично уговорена. Твърди, че към момента на сключване на рамковото споразумение очакваните вреди не могли да се преценят с оглед максималната стойност уговорена в него, които очаквани вреди могли да се преценят в процентно съотношение единствено с оглед стойността на всяка конкретна поръчка (всеки конкретен договор за покупко-продажба). Твърди, че кредиторският интерес от изпълнението е обезпечен и от предоставената банкова гаранция. Твърди, че липсвала свобода на договаряне, страните не били равнопоставени, договорните клаузи били едностранно наложени без възможност за договаряне, липсвала възможност

неизправният длъжник сам да ограничи размера на неизпълнението, за да не се превърне неустойката в средство за неоснователно обогатяване. Твърди, че неустойка в размер на 19550лв. за всяко евентуално отделно нарушение не отговаря на размера на задълженията, които обезпечавала, а размерът на задълженията зависил изцяло от волята на ответника, изпълнението на задълженията било обезпечено и с други правни способи. Твърди, че подобно съотношението между размера на уговорената неустойка и очакваните от неизпълнение на всяко отделно задължение вреди накърнявало добрите нрави, а хипотетично, възможно било ищецът да изпадне в пълна невъзможност да изпълни договора, а ответникът да предяви отделни заявки за всеки един артикул по договора, в резултат на което ответникът да претендира невъобразимо високо обезщетение равняващо се на броя на артикулите умножен по 19550 лв. Поради това иска от съда да постанови решение, с което да установи нищожност на клаузата за неустойка по чл. 10.3 от договора поради противоречие с добрите нрави и съответно поради нарушаване на закона – чл. 111, ал. 2 ЗОП, а в условията на евентуалност иска признаване, че не дължи сумата от 19550 лв., представляваща неустойка начислена на основание чл.10.3 от договор № ТО-205/2021г., поради упражняване на правото по чл. 15.6 - усвояване на предоставената банкова гаранция за изпълнение; разликата над сумата от 1510,39лв. до сумата в размер на 19550лв. представляваща пълния размер на претендираната неустойка начислена на основание чл. 10.3 от договор № ТО-205/2021г., тъй като размерът на неустойката съгласно посочената договорна клауза се изчислява според размера на неизпълнената конкретна поръчка, която се явява стойността на договора по смисъла на клаузата на чл. 10.3; сумата в размер на 19550лв. представляваща претендираната неустойка начислена на основание чл. 10.3 от договор № ТО-205/2021г., тъй като ответникът е упражнил правото си по чл. 10.7 от договора. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил от ответника „М.М.И“ ЕАД, чрез юрисконсулт Н., отговор на исковата молба, в който оспорва исковете по същество. Твърди, че действително бил сключен договор № ТО-205/2021г. с предмет „доставка на консумативи за печатащи устройства“. Твърди, че оспорва всички останали твърдения в исковата молба. Твърди, че между страните бил сключен договора след провеждане на процедура по публично състезание по ЗОП, а не било сключено рамково споразумение по чл. 81 ЗОП.

Твърди, че ищецът не е изпълнявал точно и в срок всички предходни заявки на ответника, като почти нямало безпроблемно изпълнена заявка, а точно и в срок почти липсвали, което се установявало от множество постъпили писма от ищеца за отлагане на доставки. Твърди, че ищецът писмено и устно убеждавал представители на ответника, че разполагал със стоки на склад и имал голям логистичен център, което правило възможно бързото доставяне на стоките, а това било условие на поръчката. Твърди, че още с първите заявки от 29 и 30 юли 2021 г. ищецът реализирал забава, като изпратил писмо в нарушение на уговорките в договора, а по тези заявки доставил в срока до 05.08.2021 г. само половината артикули, а другата част доставял периодично до 07.09.2021 г. Твърди, че последваща голяма заявка от 21.09.2021 г. била частично изпълнена далеч след 5-дневния срок, едва на 29.09.2021 г. и отново имало писмо за отсрочка. Твърди, че подписали споразумение за отсрочка на доставката по заявката от 21.09.2021 г. в срок до 20.10.2021 г., но отново нямало пълно изпълнение и отново имало писмо от ищеца за отсрочка и заявка за неопределен срок на доставка на определени артикули. Твърди, че подписването на две допълнителни споразумения и неначисляване на неустойки свидетелствало за коректното отношение на възложителя. Твърди, че неизпълнението продължавало и по заявка от 07.02.2022 г., по която не били доставени два артикула, последвали изпълнени в срок заявки и отново неизпълнена заявка от 31.05.2022 г. Твърди, че на 12.07.2022 г. направили отново голяма заявка, по-голяма част от която действително била доставена, но отново имало недоставена част, което било основание за начисляване на неустойка по чл.10.3 от договора, като получили на 15.07.2022 г. поредно писмо от ищеца, че няма да могат да изпълнят заявката в срок, като по отношение на някои артикули имало пълна неяснота дали и кога ще бъдат доставени, което правило невъзможно планирането на административната дейност на ответника. Твърди, че ищецът посочил срок на доставка 30.08.2022 г., което била след изтичане на срока на договора на 20.07.2022 г., което водило до извод за неизпълнен договор. Твърди, че липсата на въпросните канцеларски материали би блокирала цялата административна дейност на големи звена на ответника и трите рудника. Твърди, че ищецът е имал законова възможност да влияе върху съдържанието на договора, но не го е сторил, поради което не следва да вменява това като вина на ответника. Твърди, че като стратегически обект от национално значение има правото и

свободата едностранно да определя съдържанието на договора, а ищецът е имал възможността да прецени дали да вземе участие в поръчката при обявените условия. Твърди, че ЗОП не позволява актуализация на цените по договора, за което излага съображения. Твърди, че заради пандемията не е могла да се удължи срока на договора, за което също излага съображения. Излага съображения за законност на предвидената в договора неустойка по чл. 10.3, в това число и базирани на опит от предходно сключвани договори от ответника с други доставчици в миналото. Излага съображения за възможност за кумулативно прилагане на неустойката по чл.10.3 от договора и на гаранцията за изпълнение по чл. 15.6 от договора. Твърди, че не било вярно твърдението на ищеца, че се снабдили от трето лице с недоставените 9 броя тонери, както и че доставените им 11 броя били достатъчни за осъществяване на дейността на ответника. Иска отхвърляне на исквете. Претендира разноски. Представя писмена защита.

Съдът, като взе предвид исканията и доводите на страните, събраните по делото доказателства и съобрази разпоредбите на закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

С протоколно определение от 10.08.2023 г. е обявен за окончателен проекта на доклад по делото, с който на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ГПК съдът е обявил за признати и ненуждаещи се от доказване обстоятелствата, че на 20.07.2021 г. между страните е сключен договор № ТО-205/2021г. с предмет „доставка на консумативи за печатащи устройства“.

На основание чл. 146, ал. 1, т. 5 от ГПК съдът е разпределил доказателствената тежест като е възложил на ищеца да докаже по иска с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. 1 и 3 ЗЗД твърденията си за нарушаване на добрите нрави и нарушаване на чл. 111, ал. 2 ЗОП на клаузата за неустойка в чл.10.3 от договора. По другите искове, предявени в условията на евентуалност, ищецът следва да докаже упражняване на правото по чл. 15.6 от ответника - усвояване на предоставената банкова гаранция за изпълнение; изчисляване на неустойката по чл.10.3 според размера на неизпълнената конкретна поръчка; че ответникът е упражнил правото си по чл.10.7 от договора.

Ответникът следва да докаже насрещните си твърдения за валидност на клаузата за неустойка и другите си възражения в отговора на исковата молба,

в това число за кумулиране на неустойка по чл.10.3 и усвояване на гаранция по чл.15.6; изчисляване на неустойката на база стойност на договора; неупражнено право по чл.10.7 или неприложимост на това при претенцията за неустойка по чл.10.3.

С оглед установените безспорни факти е видно, че между страните след проведена обществена поръчка чрез публично наддаване е сключен облигационен договор между търговци с предмет доставка на консумативи за печатащи устройства за нуждите на ответното дружество.

Предмет на делото по първия иск е уговорена в чл. 10.3 от договора неустойка за пълно или частично неизпълнение на задълженията на ищеца по договора. Същата е уговорена както следва: При всяко пълно или частично неизпълнение на възложена по договора заявка /извън случаите в т.10.2 – мораторна неустойка, бел. съдията/, изпълнителят дължи неустойка в размер на 10%, изчислена върху стойността на договора. Стойността на договора е посочена в чл. 3.1.1 и е в размер на 195500 лв. без ДДС.

Свободата на договаряне на основание чл. 9 и чл. 92 ЗЗД може да се упражни като страните със сключените помежду си уговорки за неустойки не нарушават забранителни императивни норми и нормите на добрите нрави, както и други основания, които да са предвидени от законодателя. Добрите нрави са неписани етични правила, приети в обществото, които целят да създадат равнопоставеност, добросъвестно упражняване на правата и взаимно зачитане на правата на гражданите. Те са граница, въведена от законодателя при зачитане на договорната свобода съгласно разясненията в ТР 1/2009 г. от 15.06.2010 г. по тълк.д. 1/2009 г. на ОСТК на ВКС. С въведените критерии в ТР 1/2009 г. от 15.06.2010 г. по тълк.д. 1/2009 г. на ОСТК на ВКС при определяне на основанието за накърняване на добрите нрави се взема предвид – какъв е видът на неизпълнението, има ли други обезпечения за този вид предвидено неизпълнение, съотношението между размера на уговорената неустойка и очакваното неизпълнение на задължението за вреди. Според разясненията в посоченото тълкувателно решение, преценката за това дали страните при сключване на договора, са нарушили добрите нрави, се прави към момента на сключване на договора. В съдебната практика решение № 181 от 26.02.2015 г. по т. д. № 4386/2013 г., II ТО на ВКС, решение № 99 от 08.07.2010 г. по т. д. № 984/2009 г., ТК, I т. о. на ВКС е разяснено, че

преценка за нищожност, на основание чл. 26, ал. 1, пр. 3 ЗЗД се извършва към момента на сключване на клаузата за неустойка като тази преценка се прави за всеки конкретен случай в зависимост от специфичните за случая факти и обстоятелства, при съобразяване посочените в ТР 1/2009 г. от 15.06.2010 г. критерии. С решение № 776 от 05.01.2011 г. по гр. д. № 969/2009 г., IV г. о. на ВКС е посочено, че автономията на волята и свободата на договарянето не са неограничени. Страните могат да определят свободно съдържанието на договора само дотолкова, доколкото то не противоречи на закона и на добрите нрави. Добрите нрави не са писани правила, а съществуват като общи принципи или произтичат от тях, като за спазването им при иск за присъждане на неустойка съдът следи служебно. Преценката за нищожност на неустойката поради накърняване на добрите нрави следва да се прави за всеки конкретен случай към момента на сключване на договора при използването на критерии като естеството на задълженията, изпълнението на които се обезпечава с неустойка, дали изпълнението на задължението е обезпечено с други правни способности – поръчителство, залог, ипотека, съотношението между размера на уговорената неустойка и очакваните от неизпълнение на задължението вреди и други. Неустойката следва да се приеме за нищожна, ако единствената цел, за която е уговорена, излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции.

С т. 3 на Тълкувателно Решение № 1/15.06.2010 г. по т. д. № 1/2009 ОСТК на ВКС се приема, че не е нищожна клауза за неустойка в търговски договори, уговорена без краен предел или фиксиран срок. Разбира се, преценката за нищожност на неустойката, поради накърняване на добрите нрави следва да се прави за всеки конкретен случай и то към момента на сключване на договора, а не към последващ момент. Като ориентир за вероятната нищожност на подобна клауза при хипотеза на противоречие с добрите нрави се визира единствено възможността, при която неустойката е била уговорена извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функция.

В случая, процесният договор за доставка има характеристиките на търговска сделка по смисъла на чл. 286 ТЗ и приложимото право във връзка с уреждане на взаимоотношения между страните въз връзка с изпълнението му са нормите по ТЗ. Разпоредбата на чл. 26, ал. 1, предложение 3 ЗЗД намира приложение и при търговските сделки, съгласно препращащата норма на чл.

288 ТЗ. В цитираната норма не е дефинирано понятието „добри нрави“, но тъй като законодателят е придал правно значение на нарушаването им, приравнявайки го по последици с нарушение на закона, вложеният в това понятие смисъл следва да се тълкува, че в посочената категория попадат само онези наложили се правила и норми, които бранят правила, принципи и права и ценности, които са общи за всички правни субекти и тяхното зачитане е в интерес на обществените отношения като цяло, а не само на интереса на някоя от договарящите страни. Такива са: принципите на справедливостта, на добросъвестността в гражданските и търговските взаимоотношения, както и на предотвратяване на несправедливо облагодетелстване, намерили израз в отделни правни норми /чл. 20 ЗЗД, чл. 289, чл. 302 и чл. 307 ТЗ и др./

В тази връзка, въпросът за накърняването на добрите нрави по отношение на уговорена неустойка следва да бъде решен чрез комплексна преценка не само на съдържанието на договорната клауза, но и при отчитане на други фактори, като свободата на договаряне, равнопоставеността между страните, функциите на неустойката, както и възможността неизправният длъжник сам да ограничи размера на неизпълнението, за да не се превърне неустойката в средство за неоснователно обогатяване.

При търговските сделки, сключени между търговци, неустойката не подлежи на намаляване поради прекомерност - чл. 309 ТЗ. Законодателят е изключил възможността за частично освобождаване от отговорност на длъжника съгласно чл. 92, ал. 2, пр. 1 ЗЗД - при съпоставяне на неустойката с размера на претърпените вреди. Изключването на прекомерността, като основание за намаляване на неустойката, сочи на законодателна воля за придаване на наказателна функция на неустойката по търговските сделки между търговци. Правата и задълженията в отношенията между търговци възникват на основание на свободното договаряне и при презумпция за добросъвестност на страните. Справедливостта, като общо правно правило и конкретното ѝ проявление и разбиране за всяка от страните, принципно е предоставена за регулиране от съдоговорителите. Разпоредбата на чл. 309 ТЗ е императивна и действието ѝ не би могло да бъде дерогирано от търговците, поради което сключвайки търговска сделка същите са със съзнанието, че уговорената неустойка не би могла да бъде намалявана. В този смисъл, преценката за накърняване на пределите на нравствената допустимост, според възприетите критерии, би следвало да се проведе чрез стриктно

разграничаване на фактите и обстоятелствата по конкретния случай - доколко същите са относими към основаниято за нищожност или установяват прекомерност на неустойката.

В конкретния случай съдът констатира следните релевантни към преценката по посочените критерии факти:

В т.10 на процесния договор са уговорени различни по своето естество неустойки. В полза на възложителя /ответното дружество/ са уговорени мораторна неустойка в чл.10.2, компенсаторна неустойка в чл.10.3 за пълно или частично неизпълнение, а в полза на изпълнителя /ищцовото дружество/ е уговорена единствено мораторна неустойка в чл.10.4. На пръв поглед прави впечатление разликата в размера и начина на уговаряне на мораторните неустойки в полза на двете страни. В полза на ответника мораторната неустойка е уговорена в размер на 10% от стойността на договора, а в полза на ищеца е в размер на законната лихва /която е също 10%/, но върху неплатената в срок сума. Също така в полза на ищеца не е уговорена неустойка за пълно или частично неизпълнение на договора, а в полза на ответника е уговорена такава в т.10.3 и то в размер на 10% и отново върху стойността на договора, а не върху неизпълнената част. Следва да се има предвид, че договорът е сключен на значителна стойност – 195500 лв. без ДДС /виж чл. 3.1.1/, макар да се изпълнява на отделни заявки, които на значително по-ниска стойност от общата стойност на договора. Още към момента на сключване на договора е било ясно за страните, че при частично неизпълнение на заявка на ниска стойност спрямо общата сума по договора, неустойката ще има изключително висок санкционен характер, както впрочем е в конкретния случай, довел до завеждане на иска /частично неизпълнение на стойност 371,61 лв. без ДДС от заявка на обща стойност от 15103,89 лв. без ДДС, а би могло и да е на по-ниска стойност, ще се дължи неустойка по чл.10.3 в размер на 19550 лв., което е 10% от стойността на договора. Подобна санкция, като се има предвид уговорената кумулативно мораторна неустойка по чл. 10.2 за забавата на частичното неизпълнение и предоставената банкова гаранция за компенсация на същото частично неизпълнение съгласно чл.10.1, водят до извод за прекомерна санкционна функция на уговорената неустойка за частично неизпълнение в чл. 10.3 от договора, която цели единствено неоснователно обогатяване на ответника за

сметка на частично неизпълнение на заявки от ищеца. От самия текст на чл. 10.1 от договора е видно, че за ответникът е предвидена възможност за кумулиране на неустойката по чл. 10.3, с мораторната неустойка по чл. 10.2 и удръжка от дадената гаранция, което следва от употребения израз „и/или“.

Размерът на така уговорената неустойка далеч надхвърля разумния и очакван размер на вредата при частично неизпълнение на заявка, погледнато към датата на сключване на договора, тъй като отделните заявки по договора е било ясно отнапред, че няма да са на висока себестойност /това е видно и от направените заявки по договора, за което са събрани писмени доказателства/. Следва да се има предвид и обстоятелството, че това не е първият договор от такова естество за ответното дружество, тоест има са търговска практика по сключването на идентичен договор и направата на заявки за консумативи за печатащи устройства.

Не може да се подмине и обстоятелството, че ответното дружество е с предмет на дейност далеч отдалечен от масово използване на печатащи устройства по занятие, макар тази дейност да е необходимост за кореспонденцията и административната дейност на ответното дружество.

Допълнителен аргумент към горните съждения е и обстоятелството, че договорът е сключен в следствие на проведена обществена поръчка по метода на публичното състезание, в която част от документацията е и проект на договора. Действително, възможно е известно влияние на страните върху съдържанието на договора преди сключването му, но то зависи изцяло от волята на страните, в това число на ответника, който ако не склони на компромис и лишаване от уговорената неустойка, за ищеца не остава възможност освен сключване на договора с въпросната санкционна клауза. Това проличава и от посочената вече разлика в начина на определяне на уговорените неустойки в полза на двете страни – върху неизпълнената част в полза на ищеца и върху цялата стойност на договора в полза на ответника.

Значително по разумен способ за определяне на размера на въпросната неустойка по чл. 10.3 за компенсация на вредите от частичното неизпълнение, би бил процент от стойността на заявката, а не от стойността на целия договор, както е уговорена впрочем мораторната неустойка по договора в полза на ищеца /виж чл.10.4/.

Във връзка с горното съдът намира, че аргументите на ответника, че

тази неустойка била уговорена да възпре частичното изпълнение, за което имали опит от предходни договори, всъщност се оказва, че е това реално не се осъществява на практика и отново е имало частични изпълнения по отделните заявки, за което дори се е стигнало и до сключване на споразумение между страните /виж допълнително споразумение № 1 от 08.09.2021 г. на л.200-201/, което се е наложило във връзка с удължаване на срока на доставка по конкретно посочени заявки.

Гореизложеното, заедно с наличието на други обезпечения за този вид изпълнение /мораторна при забава в частично изпълненото, гаранция за изпълнение по чл. 8 съгласно кумулативната възможност по чл. 10.1 от договора/, доколкото с присъждането на неустойката се цели да бъдат обезщетени вреди заедно с обезпеченията такива с предоставената от изпълнителя гаранция за изпълнение по чл. 8 от договора, мотивира виждане в настоящия състав на съда, че процесната клауза противоречи на добрите нрави и е нищожна на основание чл. 26, ал. 1 ЗЗД.

Събраните гласни доказателства и заключение на СИЕ по никакъв начин не променят горните изводи на съда.

С оглед изложеното по-горе съдът намира, че искът на ищеца за обявяване на нищожност на клаузата на чл. 10.3 от процесния договор на основание чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД като накърняваща добрите нрави е основателен и ще следва да се уважи.

Поради несбъждане на вътрешното условие за произнасяне по евентуално съединените искове, съдът не дължи произнасяне по тях.

По разноските:

При този изход на спора, ищецът има право на разноски, които съобразно представения списък по чл. 80 ГПК са в размер на 782 лв. внесена държавна такса, 200 лв. платено възнаграждение за вещо лице по СИЕ и сумата от 2022 лв. с ДДС платено адвокатско възнаграждение по договор за правна помощ и защита /виж фактурата на л. 279 и платежното нареждане на л.280/.

Ответникът е направил възражение за прекомерност на платеното от ищеца адвокатско възнаграждение. Съгласно чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1/2004 г. и при интерес от 19550 лв. /толкова е стойността на неустойката по чл. 10.3 от договора – 10% от 195500 лв./, минималното възнаграждение е на

стойност 2 159,50 лв. без ДДС /1300 лв. плюс 859,50 лв./. В случая платеното от ищеца адвокатско възнаграждение с включено ДДС е по минималното по наредбата без ДДС, поради което това възражение на ответника е неоснователно.

С оглед изхода на спора следва на ищеца да се присъдят в цялост посочените по-горе разноски на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

Мотивиран от горното съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за нищожна клаузата на чл.10.3 от договор № ТО-205/2021г. от 20.07.2021 г. с предмет „доставка на консумативи за печатащи устройства“ – реф. № 57/2020, сключен между „М.М.И“ ЕАД, ЕИК xxxxxxxxxx, с адрес на управление гр. Р., ул. „Г. Д.“ № 13, и „ТТ.“ ЕООД, ЕИК xxxxxxxxxx, с адрес на управление гр. С., бул. „Ц.ш.“ № 139, на основание чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД.

ОСЪЖДА „М.М.И“ ЕАД, ЕИК xxxxxxxxxx, с адрес на управление гр. Р., ул. „Г. Д.“ № 13, да заплати на „ТТ.“ ЕООД, ЕИК xxxxxxxxxx, с адрес на управление гр. С., бул. „Ц.ш.“ № 139, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК разноските по делото в размер на 3 004 лв. /три хиляди и четири лева/.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Окръжен съд – Стара Загора в двуседмичен срок от връчването на препис.

Съдия при Районен съд – Р.: _____